

A rebelión das prazas

Foto: SunriseOn7

Foto: Otromundoesposible

Foto: Omar Robert Hamilton

Foto: iStockphoto

Foto: Tomalosbarrios

Foto: O. González

Actividades

1. Observa as fotografías e di cales son as razóns polas que se reúnen estas persoas en cada imaxe.
2. Agrupa as imaxes que teñen algo en común e explica por que o fixeches así.
3. Que fai que as persoas se mobilicen, se reúnan ou se organicen conxuntamente?

Indignádevos!

Actividades

4. Confecciona un listado de cousas, feitos, situacións e persoas que che indignan*.
Escríbeas na primeira columna.

Despois compara o teu listado co dos e das compañeiras, primeiro en pequenos grupos e despois co grupo-clase. Anótalo no seguinte quadro e non te esquezas de incluír todo o que te chamou a atención na sección de observacións:

Eu	O meu grupo	A miña aula

Observacións:

.....

.....

.....

.....

.....

*Este termo fai referencia a todo aquilo que nos produce enfado e mesmo ira por consideralo inxusto.

Actividades

5. Antes de ler a noticia, poderíades comentar na aula as seguintes preguntas:

- Hai pobreza no teu barrio, vila ou país?
- Quen cres que vive en situación de pobreza en España?
- Que cres que é a “pobreza relativa”?

Fonte: <http://www.unicef.es/sala-prensa/casi-dos-millones-de-ninos-estan-en-riesgo-de-pobreza-relativa-en-espana>

Case dous millóns de nenos e nenas están en risco de pobreza relativa en España

En España, case un en cada catro nenos está en risco de pobreza relativa, isto é, vive en lares que teñen uns ingresos inferiores a 60% da media nacional. Este dato sitúa a España nos últimos lugares dos 27 países membros da UE, só superada por Romanía, Bulgaria, Lituania e Italia.

A pobreza infantil concéntrase maioritariamente en **lares con familias numerosas ou monoparentais e en situación de desemprego ou emprego precario**.

A infancia, prioridade nas políticas sociais

Ser un menor e estar na pobreza non significa pasar fame, mais implica unha alimentación insuficiente e inadecuada, coas súas consecuentes impactos para a saúde. Da mesma forma, non significa non recibir unha educación, mais implica non ter medios materiais e económicos suficientes para poder levar a cabo as actividades escolares e extraescolares con normalidade.

A **redución da pobreza infantil é unha cuestión tanto de recursos**

como de deseño e planificación de políticas sociais. Segundo os datos de 2008, España ocupa, xunto con Grecia, o último lugar da UE en relación ao gasto público en familia e infancia, con 0,7% do PIB por baixo da media da UE, que se situou en 2,3%. Para enfrontar o desafío de reducir a pobreza infantil, é preciso que a infancia pase a ser unha prioridade nas políticas sociais.

Actividades

6. Unha vez lida a noticia, responde ás seguintes preguntas:

- Que porcentaxe de nenos e nenas están en risco de pobreza en España? Búscaa no texto.
- Que problemas cres que poden ter estes nenos e nenas? Compara as túas respostas coas ideas do texto.

Por que saímos á rúa?

Actividades

7. Por que cres que a xente se indigna na nosa sociedade? E noutras sociedades? Comparte as túas respostas cos teus compañeiros e compañeiras.
8. Le os seguintes testemuños:

ESTEBAN, 31 anos, residente nos arrabaldes de Barcelona.

"Eu traballaba na construción, era autónomo (traballador por conta propia) e tiña contratos con empresas multinacionais. Gañaba uns 3.000 euros por mes e, se tiña vacacións, eran un par de semanas en agosto porque había moito traballo", conta Esteban.

Iso foi en 2004. Esteban tiña 24 anos, era solteiro e os seus ingresos eran superiores aos de case calquera profesional universitario. Nesa situación, non lle custou moito que un banco lle aprobase unha hipoteca.

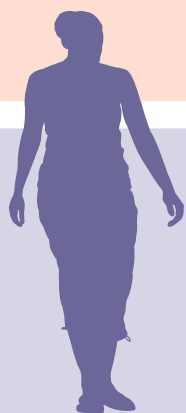
Chegou 2009 e as empresas con que Esteban tiña contratos deixaron de chamalo. Tivo que deixar de pagar a taxa como traballador autónomo (uns 250 euros por mes), tivo que facer un acordo co banco para que lle deixasen pagar só os xuros da súa débeda e comezou a recibir un subsidio de desemprego, do cal só lle restan 30 euros despois de pagar ao banco.

E mentres non encontra traballo, tampouco tivo sorte cos cursos de formación para desempregados que financia

o goberno: "Comecei un curso de Técnico Asistente Sanitario, mais faltounos un módulo e as prácticas. Agora din que non hai diñeiro para completalo".

"Sempre fun bastante independente. Estou acostumado a resolvelo todo eu mesmo. Nunca imaxinei que tería que ir pedir comida. Estoulles moi agradecido, mais nunca pensei que eu ía necesitar que me desesen de comer", di Esteban.

Fonte: BBC MUNDO 4-07-2011: http://www.bbc.co.uk/mundo/noticias/2011/07/110704_espana_pobreza_sociedad_mes.shtml

Unha indignada.

Hai algunhas décadas (non tantas que non poidamos imaxinar) tiña que pedir esmola para poder levar seu irmán doente ao médico. Eran os tempos da sanidade privada, en que as persoas

sen recursos tiñan poucas opcións excepto depender da caridade individual ou da pública, a través da beneficencia. A día de hoxe, a muller que conta a súa experiencia fronte ao micró-

fono nas Setas declárase unha "indignada total", que olla atónita como a sociedade dá pasos axigantados para atrás, esquecendo os dereitos que tanto esforzo custou conseguir.

Fonte: <http://sevilla.tomalaplaza.net/?s=%22hace+algunas+d%C3%A9cadas%22>

Mario Sánchez Nevado.

Mario, ilustrador dixital, ademais de realizador e editor de vídeo, estivo implicado desde o principio no movemento do ISM en Murcia. Deixou de lado o seu traballo para dedicarse ao movemento.

"Basicamente, o que fixo Democracia Real Xa foi aglutinar na manifestación do ISM nunha soa plataforma diversos movementos... e aos dous ou tres días xa non estábamos a falar só de acampadas en España, senón noutros países de Europa e mesmo do mundo..."

"O obxectivo principal de Democracia Real Xa, o ISM ou

como o queiras chamar, porque no fondo todo é o mesmo, é acabar coa ditadura da banca, que é a que realmente está a mover os fíos dos partidos políticos. Criticamos o poder e a pouca transparencia dos bancos e dos gobernos que se deixan manexar (...) O movemento ISM vai dividirse en asembleas por barrios para chegar a toda a xente e ouvir os seus problemas, propostas e ideas (...). Por iso, o noso plan é facelo todo boca a boca. É o mellor xeito de estarmos seguros de que todo o mundo participe... Dá un gusto tremendo fa-

cer unha asemblea onde, por agora, case todos son mozos, mais xa comezas a ver persoas de 60 ou 70 anos que tamén veñen ás asembleas e participan". Así o ve Mario. O obxectivo é unha mudanza de actitude dos políticos e unha toma de conciencia dos graves problemas globais (...). Mario confía no futuro do movemento: "A solución final non a temos. Estamos a falar de iniciar unha mudanza. Isto comeza agora".

Fonte: <http://lacocteleravisual.blogspot.com/2011/06/entrevista-mario-sanchez-nevado-artista.html>

Mozos sen futuro

María e Sergio, dous mozos ex universitarios, comezaron a estudar xuntos hai agora oito anos. "Nunca tería imaxinado que con dúas carreiras fose estar no desemprego", di Sergio. María, máis crítica co

sistema, asegura que "o peor é que as únicas ofertas que hai son bolsas, mal remuneradas mais moi beneficiosas para as empresas".

"Os empresarios só buscan bolseiros para non pagar

a cotización á Seguridade Social", continúa Sergio. "É vergoñoso que xente licenciada teña que volverse matricular para poder aspirar a ser bolseiro".

Fonte: ABC, 7 de abril de 2011: <http://www.abc.es/20110407/espana/abci-mani-201104071931.html>

Primavera árabe

"Dá igual de onde veñas, se es mozo, home ou muller. Estamos aquí pola mesma razón: queremos recuperar o noso país".

Non é casualidade que a canción popular "Freedom" do cantante libanés Maher Zayn se convertese no tema máis coñecido da Primavera Árabe. A canción, cuxa letra está en inglés, é un sím-

bolo da nova xuventude de Internet, aburrida da pasividade das vellas xeracións e que busca decididamente unha incorporación ao resto do mundo.

Liberdade (Freedom)

Aquí estou coa miña familia
os meus veciños e os meus amigos,
manténdonos firmes e unidos contra
a opresión, de mans dadas.
Dá igual de ónde veñas,
se es mozo, home ou muller,
estamos aquí pola mesma razón:
queremos recuperar o noso país.

Oh, Deus, grazas
por nos dar forzas para aguantar,
e agora estamos aquí todos xuntos
pedíndoche liberdade, liberdade.
Sabemos que podes ouvir o noso chamamento,
estamos a pedir liberdade, loitando pola liberdade.

Sabemos que non permitirás que caíamos,
sabemos que estás aquí connosco,
acabou o de sermos prisioneiros nas nosas casas,
acabou o de ter medo a falar.
O noso soño é simple: sermos libres; simplemente
sermos libres,
agora que demos o noso primeiro paso
cara a unha vida de total liberdade

podemos ver que o noso soño está cada vez máis
cerca... xa case o conseguimos.

Oh, Deus, grazas
por nos dar forzas para aguantar,
(...)

Sabemos que non deixarás que caíamos
Sabemos que estás aquí connosco

Sinto o orgullo no aire,
e fai que me sinta forte, ver todo o mundo
que se mantén unido, xuntos, de mans dadas,
gritando forte, esixindo o seu dereito a ser libres.
Isto é o que hai, e non imos dar marcha atrás.
Oh, Deus, sabemos que podes ouvir o noso chama-
mento.

E estamos a che pedir liberdade, liberdade
Sabemos que nos podes ouvir
Pedimos liberdade, liberdade

Maher Zain

Actividades

Unha vez lidos estes testemuños, imos relacionalos cos seguintes titulares de prensa:

A banca española continúa a recoller lucros no primeiro trimestre de 2011

A banca española gañou, no seu conxunto, un total de 3.741 millóns de euros durante o primeiro trimestre do presente ano de 2011, o que significa un descenso do 4,5 % en comparación co mesmo período do ano anterior (2010), como mostran os datos publicados pola **Asociación Española de Banca (AEB)**.

Fonte: <http://www.sondeoeconomico.com/2011/06/21/la-banca-espanola-sigue-recogiendo-beneficios-en-el-primer-trimestre-de-2011/>

EFE. 07.04.2010

Número máximo de demandas en 2009 para subastar vivendas por falta de pagamento de hipotecas

- Os tribunais españois recibiron o ano pasado case 100.000 solicitudes de execucións hipotecarias.
- O CGPJ previra só 76.000 para ese exercicio.
- Marca un aumento do 59% respecto de 2008.

Fonte: <http://www.20minutos.es/noticia/671246/0/demandas/subastar/vivendas/>

Fonte: http://www.centredelas.org/index.php?option=com_content&view=article&id=688:la-verdad-del-gasto-militar-del-ano-2011-&catid=42:economia-de-defensa&Itemid=63&lang=es

A verdade do gasto militar do ano 2011

O orzamento inicial do Ministerio de Defensa para o ano 2011 ascende a **8.560,09 millóns de euros** e representa, segundo o Goberno, unha diminución do 7% respecto ao ano 2010. Porén, segundo a nosa análise o referido orzamento é moi superior, tendo en conta as partidas militares que se encontran distribuídas por outros ministerios. (...)

A pesar da forte crise económi-

ca que golpea o Estado español, o gasto militar para o ano 2011 continúa a ser para o Goberno unha das prioridades en gasto público. Esta afirmación non é gratuítas se temos en conta o recorte que sufriron outros ministerios, que teñen unha rebaixa de 15% por termo medio, e en concreto os que fundamentan o estado do benestar, como por exemplo Educación, que diminuíu 8,1%; Sanidade, 8,2%; Servizos

Sociais, 8,1% coa conxelación das pensións; a Axuda Oficial ao Desenvolvemento, 19,9% (852 millóns de euros). Polo que se pode afirmar que o Ministerio de Defensa foi privilexiado respecto ás partidas que teñen un carácter de servizo social.

Escrito por Pere Ortega

Sábado, 5 de Marzo de 2011 14:23

A orixe da riqueza dos Mubarak, investigada

A Fiscalía exipcia investiga a orixe das riquezas do ex presidente Hosni Mubarak, da súa esposa e dos seus fillos. O mércores, o fiscal xeral, Abdel Meguid Mahmud, recibiu unha denuncia a partir dunha serie de informacións de prensa que cifran entre **30.000 e 50.000 millóns de euros** a fortuna da anterior familia presidencial.

Fonte: <http://www.elcorreo.com/alava/v/20110215/mundo/origen-riqueza-mubarak-investigado-20110215.html>

Camps gozará dun soldo público aínda que sexa condenado por suborno

O presidente do Consello Consultivo garántelle o posto durante 15 anos

<http://www.publico.es/espana/394371/camps-disfrutara-de-un-sueldo-publico-aunque-sea-condenado-por-soborno>

REFORMA EXPRÉS E SEN REFERENDO

PSOE e PP pactan a primeira mudanza da norma fundamental en 30 anos

ELPAÍS.ES Vera Gutiérrez Calvo / Ramón Muñoz Madrid 23 AGO 2011 - 23:18 CET

Fonte: El País

Dos Hermanas esperta!: manifestación contra os abusos dos seus gobernantes

A través desta manifestación, o movemento 15M de Dos Hermanas pretende denunciar a falta de ética, solidariedade e dignidade do equipo de goberno municipal e da maioría dos actuais concelleiros, que se subiron o salario de forma escandalosa, así como a súa responsabilidade na dupla crise que padece Dos Hermanas (máis de 40% de persoas paradas e centenas de PEMES e autónomos arruinados).

Fonte: <http://sevilla.tomalaplaza.net/>

O Secretario Xeral da CXT indica que o movemento 15-M debe madurar a súa loita contra o bipartidismo

Jacinto Ceacero asegurou que o seu sindicato entende que o colectivo dos indignados require unha continuidade e madurar as súas reivindicacións e protestas.

Ceacero afirmou que os valores baixo os que se construíu o 15-M son coherentes cos que defende a CXT, entre os cales resaltou o carácter asembleario, a participación cidadá e a toma de decisións sometida a consenso.

Fonte: http://www.alicantactualidad.es/noticias-el-secretario-general-del-cgt-senala-que-el-movimiento-15-m-de-madurar-su-lucha-contr-el-bipartidismo_9177.html

Fonte: <http://sevilla.tomalaplaza.net/?s=%22hace+algunas+d%C3%A9cadas%22>

09/06/2011 // alicanteatualidad.es

Coa nosa saúde, a nosa educación e os nosos dereitos... non se xoga!

A convocatoria lanzada a nivel estatal polo 15-M en varias cidades do país non puido ser máis oportuna, pois coincidía coa manifestación da Asemblea de Montequinto en protesta polo peche da Residencia de Maiores nesta localidade.

O peche desta residencia adaptada para anciáns e grandes dependentes é, como explicaron membros da asemblea, un “desafiuzamento de 184 anciáns” que

deberán abandonar a súa casa en prol da especulación do terreo. Trátase dun exemplo paradigmático das consecuencias do retroceso do Estado do Benestar. A mingua nos recursos destinados aos servizos públicos fai inviábel o seu mantemento tal como o coñecemos até agora. Os efectos, como xa se está a ver en Cataluña ou en Madrid (onde profesores, pais e nais de alumnos se manifestan estes días en defensa da educación pú-

blica) non poden ser máis claros: unha diminución de profesionais do sector público, perda de postos de traballo, diminución na calidade destes servizos (á consecuencia do anterior) e, finalmente, unha progresiva desaparición do público e o consecuente aumento do privado.

21 septiembre, 2011

Actividades

Que relación cres que hai entre as noticias e os testemuños que liches?

9. Unha vez lidas e relacionadas as noticias cos testemuños, recolle as conclusións a que chegades no seguinte cadro. Tenta identificar cáles son as causas da mobilización cidadá que estamos a vivir na actualidade:

Causas da mobilización cidadá contra as inxustizas:

Os indignados da historia

Un movemento social é un fenómeno de carácter colectivo, a través do cal un amplo grupo de persoas unen os seus intereses, sobre a base do principio de solidariedade, para organizar accións que pretenden promover mudanzas nas estruturas de poder. Aínda que o concepto de movemento social nos remite á idade contemporánea, podemos encontrar fenómenos similares noutras épocas.

Vexamos un par de exemplos:

Revoltas de escravos. Espartaco: Escravo de Roma que dirixiu a rebelión máis importante contra a República Romana no ano 73 a.C., que chegou a estenderse por todo o sur de Italia. Aínda que non conseguiu plenamente os seus obxectivos, contribuíu xunto con outros factores a unha serie de procesos que a longo prazo acabaron coa preponderancia do modelo escravista.

“Revoltes Remences”: revoltas do campesiñado que se estenderon por toda a Coroa de Aragón durante o s. XV, aínda que as súas raíces remontan nas condicións sociais dos servos da Europa Feudal. O resultado do proceso, a grandes trazos, foi que foron abolidos os “maos usos” (abusos feudais) e que unha parte do campesiñado accedeu a un novo réxime de arrendamento das terras.

Actividades

10. Sitúa nun eixe cronolóxico os seguintes movementos sociais:

Revolución francesa (1789)

Manifestacións sufragistas
Declaración de Seneca Falls (1848)

Comuna de París (1871)

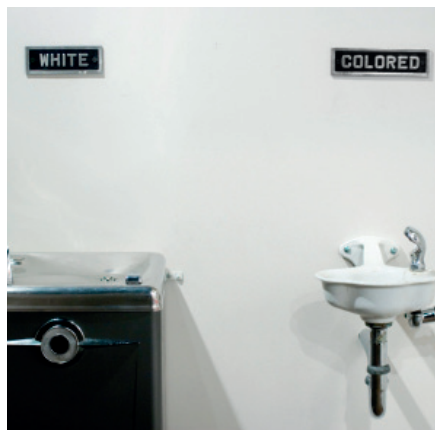
“A primavera dos pobos”
Revolucións 1848

Folga de “Canadiense”
(Barcelona) (1919)

Ghandi. Marcha do Sal
(1930) (India).

Boicot contra os autobuses.
Martin Luther King (1955) (EUA)

Manifestacións contra a guerra
do Vietnam (1964) (EUA)

Revolución dos cravos 1974
(Portugal)

Nais da Praza de Maio (1977)
(Arxentina)

“O outono das nacións”
Caída do muro de Berlín (1989)

“Non á guerra” (2003)

Actividades

11. Amplía a información sobre algún deles, seguindo o seguinte esquema:

- Localización
- Cronoloxía
- Breve resumo do conflito
- Protagonistas
- Reivindicacións
- Éxitos

Compárteo co resto dos teus compañeiros e compañeiras.

12. Acabamos de facer un pequeno percorrido histórico que nos permite comprobar cómo, perante situacións de inxustiza, a sociedade ou unha parte dela se mobiliza, en moitas ocasións obtendo mudanzas transcendentais. Coñeces algún grupo de persoas, entidade, etc., que se estean a mobilizar nestes momentos? Que tipo de actividades levan a cabo?

Actividades

13. Le o seguinte texto e responde ás preguntas que aparecen a continuación:

MANIFESTO “DEMOCRACIA REAL XA”

Somos persoas normais e correntes. Somos coma ti: xente que se ergue de mañá para estudar, para traballar ou para buscar traballo; xente que ten familia e amigos; xente que traballa duro todos os días para vivir e dar un futuro mellor aos que nos rodean.

Uns considerámonos máis progresistas, outros máis conservadores; uns crentes, outros non; uns temos ideoloxías ben definidas, outros considerámonos apolíticos... mais todos estamos preocupados e indignados polo panorama político, económico e social que vemos ao noso redor; pola corrupción dos políticos, empresarios, banqueiros... pola indefensión do cidadán común.

Esta situación fainos dano a todos diariamente. mais se todos nos unimos, podemos mudala. É a hora de pórse en movemento, hora de construír entre todos unha sociedade mellor. Por iso, sosteremos firmemente o seguinte:

As prioridades de toda sociedade avanzada deben ser a igualdade, o progreso, a solidariedade, o libre acceso á cultura, a sustentabilidade ecolóxica e o desenvolvemento, o benestar e a felicidade das persoas.

Existen uns dereitos básicos que deberían estar cubertos nestas sociedades: dereito á vivenda, ao traballo, á cultura, á saúde, á educación, á participación

política, ao libre desenvolvemento persoal; e dereito ao consumo dos bens necesarios para unha vida saudábel e feliz.

O actual funcionamento do noso sistema económico e gobernamental non atende a estas prioridades e é un obstáculo para o progreso da humanidade. A democracia parte do pobo (demos=pobo; cracia=goberno) así que o goberno debe ser do pobo. Porén, neste país a maior parte da clase política nin sequera nos escoita. A súa función deberían ser a de levar a nosa voz ás institucións, facilitando a participación política cidadá a través de canais directos e procurando o maior beneficio para o groso da sociedade, non a de enriquecerse e medrar á nosa custa, atendendo tan só aos ditados dos grandes poderes económicos e aferrándose ao poder a través dunha ditadura partidocrática encabezada polas inamovíbeis siglas do PPSOE.

A ansia e acumulación de poder nuns poucos xera desigualdade, crispación e inxustiza, o cal conduce á violencia, que rexeitamos. O obsoleto e antinatural modelo económico vixente bloquea a maquinaria social nunha espiral que se consume a si mesma, enriquecendo a uns poucos e sumindo na pobreza e a escaseza ao resto. Até o colapso.

A vontade e fin do sistema é a acumulación de diñeiro, primándoa por cima

da eficacia e do benestar da sociedade, dilapidando recursos, destruindo o planeta, xerando desemprego e consumidores infelices.

Os cidadáns facemos parte da engrenaxe dunha máquina destinada a enriquecer unha minoría que non sabe nin das nosas necesidades. Somos anónimos, mais sen nós nada disto existiría, pois nós movemos o mundo.

Se como sociedade aprendemos a non fiar o noso futuro a unha abstracta rendibilidade económica que nunca redundará en beneficio da maioría, poderemos eliminar os abusos e carencias que todos sufrimos.

É necesaria unha Revolución Ética. Puxemos o diñeiro por cima do Ser Humano e temos que pólo ao noso servizo. Somos persoas, non produtos do mercado. Non son só o que compro, por qué o compro e a quen llo compro.

Por todo o anterior, estou indignado. Creo que podó mudalo. Creo que podó axudar. Sei que unidos podemos. Sae connosco. É o teu dereito.

Fonte:
<http://www.democraciarealxa.es/manifiesto-comun/manifiesto-en-galego/>

Actividades

Coñecíalo? Sabes quen o escribiu? Poderías telo feito ti ou os teus compañeiros e compañeiras?

Da mesma forma en que investigastes sobre movementos sociais pasados, facédeo agora sobre a nosa realidade e recollede información sobre a iniciativa anterior (Quen a compón? Como se organizan? Onde os podemos encontrar?)

A vía islandesa

Actividades

14. Le o seguinte texto e responde ás preguntas formuladas:

A medio camiño entre as costas escandinavas e Grenlandia, encóntrase Islandia. Con pouco máis de 300.000 habitantes, este país protagonizou un singular proceso sociopolítico perante a grave situación de crise económica que azoutou o mundo a finais de 2008.

Historicamente, a poboación islandesa dedicouse á pesca, que actualmente representa o 40% da riqueza do país. Aínda que tamén posúe abundante enerxía hidroeléctrica e xeotérmica, a súa economía non figuraba entre as máis relevantes de Europa até que despois da Segunda Guerra Mundial, grazas á súa posición xeoestratéxica e a un importante desenvolvemento industrial, se converteu nun país cun estado do benestar comparábel ao dos seus veciños escandinavos. Cunha poboación tan reducida, o goberno non tiña demasiados problemas para crear os servizos sociais necesarios a través dos impostos

Porén, a mediados da década de 1990 Islandia entrou a facer parte do Espazo Económico Europeo. A actividade económica multiplicouse e o goberno islandés favoreceu a creación de bancos privados que, pouco a pouco, comezaron a investir en bolsa e a especular coas accións das empresas que controlaban. A imaxe que transmitía tanto o goberno como os bancos islandeses

era tan seria e profesional, que se chegou á situación de que millares de persoas estranxeiras (maioritariamente inglesas e holandesas) decidiron investir nestes bancos.

Mais nada máis lonxe da realidade. Os bancos islandeses levaban máis de dez anos comprando empresas por cima das súas posibilidades e deixando abundantes créditos a moitas persoas e empresas que talvez non os poderían devolver. Finalmente, a burbulla estourou a finais de 2008 cando os tres principais bancos islandeses se declararon en creba. O goberno, que durante máis de dez anos loara a actuación, viuse obrigado a nacionalizar os bancos, e pediu un crédito ao Fondo Monetario Internacional (FMI), co compromiso de reducir o gasto e devolver o diñeiro (3.500 millóns de euros) aos investidores estranxeiros a través dunha suba masiva dos impostos aos islandeses.

Comezaron entón progresivas protestas populares, descoñecidas até o momento na Islandia, que desembocaron na celebración de eleccións anticipadas. O novo goberno resultante propuxo un plan para devolver a débeda contraída, mais as protestas xeneralizáronse, esixindo ao goberno a celebración dun referendo para ratificar a proposta. En xaneiro de 2010, a presión popular obrigou o presidente do goberno, Ólafur Rgnar Grímsson, a ce-

lebrar o plebiscito. En marzo dese mesmo ano, 93% dos islandeses votaron non á proposta do goberno, un clamor en contra de que fose a poboación (e non os banqueiros e gobernantes) quen tivese que devolver a débeda.

Mais a cousa non ficou aquí. O FMI fixo presión sobre o goberno para que reconsiderase a súa decisión, mais as decisións gobernamentais, interpretando a vontade maioritaria, apuntaron cara unha dirección oposta. Desde hai un ano foron detidos e xulgados banqueiros, altos executivos e políticos, acusados de seren os verdadeiros responsábeis da crise. Ao mesmo tempo, comezou unha reforma constitucional co obxectivo de crear novas leis que eviten que volva darse unha situación igual. Para realizala foron buscadas persoas voluntarias que non pertencían a ningún partido político, aos cales só se lles esixía ser maiores de idade e contar co apoio de 30 persoas. dos 522 voluntarios que se presentaron, foron elixidos 25, que por súa vez están obrigados a ter en conta as propostas e comentarios que todos os islandeses poden propor a través de Internet [<http://stjornlagarade.is/english/>]. Ademais, todas as reunións preparatorias foron transmitidas pola televisión estatal.

Aínda que só 35% da poboación participou na elaboración das pro-

postas (debido, en gran parte, ao boicót dalgúns medios de comunicación privados ligados a certos intereses económicos), a maioría dos movementos sociais islandeses resaltan a importancia do proceso. En palabras dunha avogada e acti-

vista nova, e dun escritor, “agora xa non nos poden dicir que é moi complicado facer unha nova Constitución [...], hai moita máis xente que se sente dotada de poder, que ten algo que dicir”. Os islandeses esperan a resposta do Parlamento, que

ten a potestade de aprobar o novo texto constitucional. Son moitos os islandeses que se preguntan se, despois de todo, se atreverán a non aprobala.

Fontes:

- <http://www.attac.es/la-revolucion-silenciada/>
- <http://www.rebelion.org/noticia.php?id=109032>
- <http://taringa.eu/le-monde-diplomatique-un-laboratorio-liberal-arrasado-por-la-crisis-cuando-el-pueblo-islandes-vota-c>
- <http://www.setmanaridirecta.info/> (número 244, outubro de 2011)

Compara a situación da Islandia coa de España, e as propostas de mudanzas que se formulan en ambos países. Cres que son situacións parecidas? Razona a túa resposta.

Vendo as mudanzas que se conseguiron na Islandia, cres que as demandas propostas polo Movemento do 15M son posíbeis?

Actividades

15. Le o texto que aparece a continuación e compara os logros conseguidos na Islandia cos que se conseguiron en España despois de cinco meses de mobilizacións.

Cinco meses despois do comezo do movemento do 15M, podemos preguntarnos: Cales son, ei é que existen, os seus logros? A pregunta, que non é nada fácil de responder, ten múltiples respostas e está chea de matices.

En primeiro lugar, poderíamos considerar que o movemento do 15M realizou unha inxente tarefa de pedagogía política. Segundo o Cate drático de Economía da Universidade Autónoma de Barcelona, Arcadi Oliveres, durante estes meses a infinidade de asembleas repartidas por todo o territorio permitiron a moita xente entender as bases do funcionamento do sistema político e económico actual para saber cáles deben ser as reclamacións básicas. Deste modo, os lemas básicos que enchían no comezo prazas e manifestacións, foron substituídos por reclamacións concretas que

apuntan a unha transformación do sistema político e económico (mudanza da lei electoral, responsabilidade bancaria da crise, aumento da transparencia, etc.). Ademais, este exercicio de concienciación significou, por súa vez, unha aprendizaxe de asemblearismo. As prazas convertéronse rapidamente en ágoras, espazos non só de participación, senón tamén de responsabilidade persoal e colectiva.

Se falarmos de accións concretas, unha das que tivo máis relevancia foi o movemento contra os desafuzamentos. A actual crise económica revelou como o sistema hipotecario do estado español era un dos máis abusivos do mundo. Os logros conseguidos neste aspecto son dous: por un lado, moitas asembleas organizaron mobilizacións para frear os desafuzamentos, evitando así que a policía expulsase as familias.

Polo outro, o movemento do 15M, xunto con colectivos que xa funcionaban anteriormente (Plataforma de Afectados pola Hipoteca), están a conseguir que na axenda política se sitúen novas medidas como a dación en pagamento, que permitiría a aqueles que non poden facer fronte ao pagamento da hipoteca da súa residencia habitual pechar totalmente a débeda devolvendo o piso. Esta medida actualmente está en programas electorais dalgúns partidos, aínda que a PAH aspira a tramitala a través dunha Iniciativa Libre Popular, recollendo máis dun millón de sinaturas a favor e presentándoa no Parlamento á marxe dos partidos.

Outras das demandas que máis retumbaron nas prazas e nas rúas foron as demandas de transparencia tanto no ámbito político como no financeiro. Aínda que fica moi-

to campo por percorrer, sobre todo polo que a bancos e caixas se refire, actualmente o goberno viuse obrigado a axilizar unha Lei de Transparencia que permitirá ao cidadán moita máis información sobre os soldos, patrimonios e orzamentos manexados polos políticos. Ademais, para reforzar esta imaxe de

transparencia, algúns concellos e parlamentos autónomos que aínda non o fixeran, publicaron os salarios dos cargos políticos e, nalgún caso, o seu patrimonio.

Estes son exemplos claros para afirmar que o movemento do 15M está a obter éxitos. Porén, non todo son

vitorias dos indignados. Os recortes no sector público (sanidade, educación, prestacións sociais), a reforma exprés da constitución, o rescate de caixas de aforros ou a rixidez dos espazos de participación pública, demostran que ao movemento do 15M aínda lle restan moitas razóns para non abandonar a rúa.

Fontes:

- <http://www.publico.es/espana/391468/el-15-m-deja-huella-en-solo-tres-mes...>
- <http://www.tv3.cat/3alacarta/#/videos/3752070>
- <http://afectadosporlahipoteca.wordpress.com/campana-dacion-en-pago/>

Actividades

16. Realiza unha busca na Internet sobre a revolta no Exipto do outono de 2010 e sobre as mudanzas ocorridas na Islandia. De que país encontraches máis información? A que cres que se debe esta diferenza?
17. Analiza esta viñeta, tendo en conta todo o que tratamos anteriormente, o que che suxire?

Fonte:
<http://blogs.publico.es/manel/3053/revoluciones/>

18. Despois de analizada a situación e comprobado que é posíbel mudala, colocádevos en grupos de 5 ou 6 persoas e pensade o que podedes facer vós para contribuír para a mudanza. Pensade que poden ser accións individuais e/ou colectivas. Decidide o que ides facer e como o ides facer, e presentádeo ao resto da aula.

Decidide entre todos e todas qué accións das que propuxeron os distintos grupos de traballo ides levar a cabo, e planificade cómo e cándo o ides facer.